

zyli w domu Niemca Brinscha, podczas której znaleziono 8 ciężkich karabinów maszynowych, 100 karabinów ręcznych, przeszło 500 tysięcy nabojęw i wiele materiału wojennego, zaatakowali orgeszowcy o godz. 1 i pół w nocy posterunki we dworze i w szkole w Sobiszowicach.

Akcję podjęli bojownicy niemieccy równocześnie w obu punktach, co świadczy, że była ona planową i obmyślaną. Na szkołę rzucono kilka granatów ręcznych, a dwór obstrzelano z karabinu maszynowego. Francuzi, których w szkole znajdowało się 50, a we dworze około 100, odpowiedzieli ogniem. Strzelanina trwała godzinę, poczem o godz. 2 i pół w nocy napastnicy cofnęli się, pozostawiając na placu walki 3 zabitych i jednego ciężko rannego. Udało się stwierdzić identyczność zabitych, przyczem okazało się, że są to znani sztostruplerzy, a wśród nich jeden z głównych przywódców Orgeszu. — Straty Niemców są daleko znaczniejsze, zdołali jednak unieść część zabitych i rannych. Francuzi do-

O odbudowę szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie.

Krakowski Konwent Braci Miłosierdzia wydał do społeczeństwa polskiego następującej treści odezwę, którą polecamy gorąco naszym P. T. Czytelnikom. „W odrodzonej cudem Ojczyźnie naszej powracają także do życia rozmaite instytucje użyteczności publicznej, które znikły skutkiem prześladowania wrogów. Do nich w pierwszym rzędzie należy Prowincja polska Zakonu Braci Miłosierdzia, zwanych u nas Bonifratrami.

Sławną tę ongi Prowincję tworzyło 16 Konwentów z tyłu szpitalami rozsianych po całym kraju, od Wilna po Spiż, od Gdańska po Lwów, z domem macierzystym w Krakowie, gdzie Bonifratrzy osiedli R. P. 1609 za panowania Zygmunta III. Z Prowincji tej, która wydała w ciągu trzech stuleci męczenników, pomordowanych za wiarę przez Szwedów i Siedmiogrodzian, dzielnych sanitariuszy w wojskach Jana III, wielu lekarzy znakomych i zastęp cichych,

polska i zatrzymała do dnia 1 listopada 1921 na ten sam cel.

Szpital zwrócono Bonifratrom w stanie najzupełniejszego zniszczenia. Wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja, podłogi, drzwi, okna, dach nawet, potrzebują gruntownej naprawy. Uległy też zniszczeniu dwie wspaniałe urządzone sale ope-

O odbudowę szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie: Wnętrze jednej z sal szpitalnych z czasów przedwojennych.

znali również poważnego uszczerbku, stracili bowiem 2 zabitych i 25 rannych, z których kilku już zmarło. Komisja międzysojusznicza oprócz zawieszenia obłożonego stanu oblężenia, zakazała także osobom nie zamieszkującym stale w Gliwicach pobytu w mieście. Wszelkie organizacje samoobrony będą ścigane jak najsurowiej, a członkowie ich oddani pod sąd nadzwyczajny. Unieważniono również wszelkie pozwolenia na noszenie broni i wprowadzono cenzurę pism wychodzących w Gliwicach, oraz telegramów prasowych.

Rząd francuski wdrożył z tego powodu u rządu niemieckiego energiczne kroki, żądając zadośćuczynienia. Niemcy, jak zwykle, tłumaczą się wykrętnie

beziemiennych infromarzy, pielęgnujących chorych, zostało z biegiem czasu na ziemiach polskich tylko trzy Konwenty: w Krakowie, Zebrzydowicach (Małopolska) i Marysinie (fund. w Poznańskim przy końcu ub. wieku przez hr. Marcellego Żółtowskiego).

Po zniesieniu zaś ostatniego Konwentu Bonifratrów w Warszawie 1864 r. zniknął na ziemiach polskich ślad Prowincji tegoż Zakonu, Konwenty bowiem w Krakowie i Zebrzydowicach włączono do Prowincji czesko-austriackiej, a Konwent w Marysinie, do Prowincji prusko-śląskiej.

Teraz atoli Prowincja polska powstaje do nowego życia, a w skład jej wejdą Konwenty w Zebrzydowicach, w Cieszynie (dawny Śląsk austriacki), w Bogucicach (Górny Śląsk) i Marysinie, mając na czele starodawny Konwent krakowski.

W chwili wybuchu wojny światowej posiadał Konwent krakowski szpital na 120 łóżek, mieszczący się w gmachu wzniesionym w r. 1906 wedle ostatnich wymagań wiedzy lekarskiej i wygod chorych.

Od jesieni 1906 r. po koniec lipca 1914 r. pielegnowano w nim 13.328 chorych (w tem 1.033 żydów), z tej ogólnej liczby 9.100 osób bezpłatnie. Oprócz tego istniały przy szpitalu: ambulatoryum chorób wewnętrznych, chirurgiczne, oczne, chorób skórnych oraz ambulatoryum dentystyczne, wszystkie te oddziały udzielały przychodnim ubogim porady, względnie dawały opatrunki bezpłatnie. W samym tylko ambulatoryum dentystycznym przez powyższy okres czasu udzielono pomocy 306.600 osobom.

Suche te cyfry mówią same za siebie. Ale ich wymowa zwiększa się znacznie, gdy weźmiemy na uwagę niesłychane przepełnienie w klinikach uniwersyteckich i w szpitalu wyzn. gm. żydowskiej, z którego mogą korzystać mieszkańcy Krakowa i okolicy. Iluż to nędzarzy nie mogąc dostać się tam albo dla braku miejsca, lub też nie będąc w możności opłacenia kolosalnie wysokiej taksy szpitalnej, kołata do wrót Szpitala Bonifratrów i zostaje tam za darmo przyjęty??...

Niestety dnia 2 sierpnia 1914 r. wojskowość austriacka zarekwirowała szpital ten na swój użytek (na szpital chorób zakaźnych), a później w dniu 1 listopada 1918 r. objęła go wojskowość

O odbudowę szpitala Braci Miłosierdzia w Krakowie: Obecny Delegat Prowincji i przeor krakowskiego Konwentu, Br. Jacek Misiak.

racyjnej, zapasy bielizny dla chorych, pościeli, materace i t. d. Chcąc teraz przyprowadzić szpital swój do stanu przedwojennego, musieliby Bonifratrzy krakowscy wydać dziesiątki milionów, na ten cel, a nie posiadają niestety żadnych funduszy. Rząd nasz przyznał wprawdzie Konwentowi 3 miliony marek polskich bonifikacji za zniszczenie szpitala, odsyłając go z resztą pretensji do Austrii, znajdu-

Zbrojenia Niemiec na Górnym Śląsku: Grupa Niemców z Gliwic i okolicy, aresztowanych przez władze koalicyjne z okazji poszukiwań za tajnymi składami broni.

i usiłują dowieść, że o niczem nie wiedzą, jest to bowiem akcja czysto prywatna, z którą rząd nie ma nic wspólnego.

Nowa siedziba warszawskiego Towarzystwa literatów i dziennikarzy: Dom w Rynku Starego Miasta „P d Murzynem“ l. 36, nabyty na własność Towarzystwa.

